

עפ"ג 39710-02-25 - נחום אריה פרסר נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עפ"ג 39710-02-25

לפני: כבוד השופט חאלד כבוב

המבקש: נחום אריה פרסר
נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין של בית המשפט
המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט י' ליברדו)
בת"פ 41299-07-23 מיום 07.01.2025
כ"ב שבט התשפ"ה (20 פברואר 2025)

תאריך הישיבה:
בשם המבקש:

בשם המשיבה: עו"ד אורן סוקר

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט י' ליברדו) בת"פ 41299-07-23 מיום 07.01.2025; בגדרו הושטו על המבקש שלושים חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

רקע והשתלשלות העניינים

1. כעולה מגזר דינו של בית המשפט המחוזי, המבקש - הוא נאשם 1 בהליך דלמטה - שימש בתקופה הרלוונטית לכתב האישום כמנהל בפועל של נאשמת 4 ונאשמת 5, אשר פעלו לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ). בקיצור נמרץ יתואר, כי הנאשמים פעלו יחד ובהוראת המבקש, בין היתר, לשם הנפקת חשבוניות פיקטיביות רבות בסך של יותר מ-100 מיליון ש"ח; ניכוי מס תשומות שלא כדין בסך עשרות מיליוני ש"ח; הגשת דוחות כוזבים למע"מ במטרה להתחמק מתשלום מיסים בסך עשרות מיליוני ש"ח; וכן ביצעו פעולות ברכוש אסור בידיעה שהוא רכוש אסור, בסך של עשרות רבות של מיליוני ש"ח.

2. בנתון לאמור ובכפוף להסדר טיעון שנחתם בין הצדדים, המבקש, יחד עם יתר הנאשמים, הורשעו על-פי הודאתם, בכתב אישום מתוקן האוחז ארבעה אישומים. בהתאם, המבקש הורשע, בין היתר, בעבירות רבות לפי סעיפים 117(ב)(1) בצירוף סעיפים 117(ב)(5) לחוק מע"מ; עבירות לפי סעיף 220(4) בצירוף 220(א) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961; וכן עבירות לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון). במסגרת הסדר הטיעון המבקש ונאשם 2 בתיק דלמטה הגיעו להסדרי טווח', בגדרם הוסכם שהמדינה תגביל את עצמה בטיעוניה לעונש של עד חמש שנות מאסר בעניינו של המבקש, כשההגנה תוכל לטעון לעונש באופן חופשי. עוד הוסכם, שהמבקש יעתור, יחד עם נאשם 2, לעונשים של מאסר על תנאי, קנס והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

3. כמו כן, במסגרת הסדרי הטיעון הגיעה המדינה להסכמות שונות עם הנאשמים, שכללו גם הסדר במישור האזרחי, לפיו סכום המחדל ה'פלילי' יעמוד על 7 מיליון ש"ח למע"מ, וכן מיליון ש"ח שיחולט לטובת קרן החילוט. עוד הוסכם, כי הנאשמים ישלמו את המחדל יחד ולחוד עד מועד דיון הטיעונים לעונש, ולחלופין יגיעו להסדר תשלומים שיאושר על-ידי היחידה לפשיעה חמורה.

4. בגזר הדין, עמד בית המשפט המחוזי על הערכים המוגנים שנפגעו מפעילותם של הנאשמים, לרבות המבקש. בהקשר זה צוין, כי "הנאשמים פגעו בערכים המוגנים של שמירה על הקופה הציבורית והיציבות הכלכלית, של שוויון בנטל נשיאת המס ושל תפקודם היעיל של מנגנוני גביית המס", וכן כי "מידת הפגיעה בערכים המוגנים בעניינו של [המבקש] היא גבוהה". לאחר מכן, סקר בית המשפט את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תוך שהוטעם, כי ניתן משקל "לתכנון המשמעותי שקדם לביצוע העבירות (בפרט על-ידי [המבקש] שהשתמש בחברות שונות ובאנשים שונים לשם הגשמת תכניתו העבריינית); להיקף העבירות ותכיפותן, היקף ההלבנה (בעניינו של [המבקש]); היקף הגזל וכפועל יוצא היקף הפגיעה בקופה הציבורית ובמשק המדינה; לכך שעבירות המס בוצעו במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס; לכך שאין מדובר במעידה חד פעמית אלא ברצף של פעילות עבריינית שנמשכה על פני תקופה ארוכה [...]"; לחלקו הדומיננטי של [המבקש] בביצוע העבירות בחברות השונות; ולתחכום בהסתרת והטמעת הכספים המולבנים במערכת פיננסית לגיטימית (בעניינו של [המבקש])". לצד זאת, בית המשפט שקל לקולא את העובדה שנאשמות 4-5, באמצעותן פעל המבקש, לא היו חברות פיקטיביות; וכן את העובדה שהמבקש הורשע בעבירה החמורה פחות לפי חוק איסור הלבנת הון, זו המנויה בסעיף 4 לחוק זה.

5. כמו כן, בעת קביעת עונשו של המבקש, בית המשפט נתן משקל, בין היתר, להודאתו; לנזק שנגרם למשפחתו; לכך שמדובר באדם נורמטיבי נעדר כל עבר פלילי; לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות; לנסיבות חייו, לרבות גילו המבוגר ומצבו הרפואי המורכב; וכן לכך שפעל לשם הסרת המחדל כפי שסוכם בין הצדדים. בנתון לאמור, ותוך שהודגש כי אלמלא מצבו הרפואי של המבקש עונשו היה חמור בהרבה, הושתו על המבקש שלושים חודשי מאסר מאחורי סורג

ובריח, לצד ענישה נלווית.

טענות הצדדים

6. המבקש הדגיש תחילה, כי החברות שנוהלו על-ידו היו חברות פעילות, יצרניות ופעילות הייתה אמיתית, נסיבה שיש בה כדי להוביל, לשיטתו, להקלה משמעותית בעונש שהוטל עליו. כמו כן צוין, כי עבירות הלבנת ההון בהן הורשע לא מצויות ברף החומרה הגבוהה, שכן לא יוחסה למבקש עבירה של הלבנת כספים במטרה להסתיר את מקורם וליהנות מפירות העבירה. זאת ועוד נטען, כי בנסיבות הרפואיות הייחודיות של המבקש קיים חשש ממשי, שכניסתו המיידית לבית הסוהר תסכל לגמרי את מטרת הערעור ותוביל לפגיעה ממשית בבריאותו, ואף חלילה למותו. לבסוף, המבקש טען כי בריאותו הרופפת ומחלתו הלבבית הקשה, יש בהן כדי להעיד על סיכויי הערעור הגבוהים, וזאת בפרט ככל ותתבקש עמדת שירות בתי הסוהר, שכן לטענתו לא ברור אם שירות בתי הסוהר ערוך לקלוט אותו.

7. המדינה טענה, כי אין מקום לחרוג מהכלל לפיו ריצוי העונש ייעשה באופן מידי. זאת, בפרט על רקע הסדר הטיעון שנחתם בין הצדדים והעובדה שעניינו של הערעור הוא על חומרת העונש בלבד. יתרה מזאת נטען, כי בית המשפט המחוזי נתן דעתו למכלול נסיבות העניין, ועל כן אין מקום לעכב את ביצוע עונש המאסר. לצד האמור, המדינה הסכימה כי מועד התייצבותו של המבקש לריצוי מאסרו ידחה בשבועיים, קרי עד ליום 09.03.2025, וזאת לשם השלמת הליך המיון המוקדם.

דיון והכרעה

8. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, ובחנתי את נסיבות המקרה הפרטניות, מצאתי לדחות את הבקשה דנן.

9. כידוע, מי שהורשע ונגזר דינו נכון שיחל לרצות את עונשו באופן מידי. עם זאת, בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצוע עונשו, אם יש בידו להצביע על נסיבות מיוחדות שיש בהן כדי לגבור על האינטרס הציבורי באכיפה מידית של גזר הדין. במסגרת זאת, על בית המשפט ליתן משקל לשיקולים הבאים: חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; משך תקופת המאסר; טיב הערעור וסיכויי הצלחתו; עברו הפלילי של המבקש; התנהגות המבקש במהלך המשפט; וכן נסיבותיו האישיות של המבקש (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000) (להלן: עניין שוורץ)). יודגש, כי למבקש עיכוב ביצוע לא עומדת חזקת החפות ומשכך, על בית המשפט לבחון אם בנסיבות העניין מתקיימות אותן נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן המצדיקות, על אף הכלל; ובשים לב למבחנים שנקבעו בעניין שוורץ, אם קיימת הצדקה כלשהי לקבלת בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר.

10. בענייננו אנו המעשים בהם הודה והורשע המבקש הם מעשים חמורים ביותר. כפי שבית

המשפט המחוזי היטיב לציין, בית משפט זה "עמד זה מכבר על חומרתה הרבה של עבריינות כלכלית, אשר הפכה רעה חולה במקומותינו, ועל פגיעתה הקשה בכלל הציבור ובמשק [...] הדברים נכונים ביתר שאת ביחס **לעבירות מס** שיש בהן יסוד של מרמה ומטרות להתחמק מתשלום מס באופן הפוגע בעקרון השוויון בנשיאת נטל המס, ואשר חומרתן מועצמת במקום בו הן מבוצעות באופן שיטתי על פני תקופה ממושכת ולנוכח היקף המס המועלם, כמו במקרה שלפנינו" (ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' חג'אמה, פסקאות 17-18 (30.10.2014) (ההדגשה במקור - ח' כ')). דברים אלה יפים לענייננו.

11. אשר לחששו של המבקש ממצבו הרפואי, ובאופן ספציפי מכך ששירות בתי הסוהר לא יהיה ערוך לקלוט אותו, סעיף 6 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן: הפקודה) קובע כי: "סמוך ככל האפשר לאחר שנתקבל ייבדק כל אסיר בנפרד על ידי הרופא, ועד שיבדק יופרד במידת האפשר מאסירים אחרים. הרופא ירשום את מצב בריאותו של האסיר ופרטים אחרים שנקבעו". וכן סעיף 16(א) לאותה פקודה קובע, כי "חלה אסיר במחלה ואין בבית הסוהר שבו הוא כלוא תנאי אשפוז מתאימים לכך, רשאי מנהל בית הסוהר, על סמך תעודת רופא, להורות להעבירו לבית חולים, וכל זמן שהוא נשאר שם ותקופת מאסרו טרם פגה יחשב כאילו הוא במשמורת כדין". עיננו הרואות אם כן, כי ההסדרים שהוזכרו לעיל והסדרים נוספים הקבועים בפקודה, נותנים מענה ראוי לחששו של המבקש ולכל בעיה רפואית שתתעורר במישור זה. בנסיבות אלו לא מצאתי מקום להידרש לסיכויי הערעור לגופם, אך די בכך שאציין כי על-פני הדברים גזר דינו של בית המשפט המחוזי מנומק ומפורט, ודומה כי כלל התייחסות לעיקר טענותיו של המבקש.

12. סוף דבר: הבקשה לעיכוב ביצוע נדחית בזאת. לצד האמור, ובהתאם להסכמת המדינה, מועד התייצבותו של המבקש לריצוי העונש נדחה עד ליום 09.03.2025. המבקש יתייצב בתאריך זה, עד השעה 10:00, ביס"ר דקל או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המבקש לנצל שהות זו לשם ביצוע מיון מוקדם, לרבות במרכז הרפואי של שירות בתי הסוהר. המדינה תגיש עדכון לבית משפט זה עד יום 06.03.2025, על אודות ממצאי הבדיקה שנערכה למבקש.

ניתנה היום, כ"ב שבט תשפ"ה (20 פברואר 2025).

חאלד כבוב
שופט